

Postanowienie z dnia 18 listopada 1997 r.

II UKN 326/97

W razie osiągnięcia przez pracownika obok wynagrodzenia za pracę, także dochodu z tytułu umowy zlecenia, wykonywanej na rzecz tego samego pracodawcy, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne stanowi zarówno wynagrodzenie za pracę jak i osiągnięty dochód. Sprawa o ustalenie, czy dochód taki traktowany jest w zakresie ubezpieczeń społecznych, jak wynagrodzenie za pracę, jest sprawą o określenie podstawy wymiaru składek, wobec czego kasacja jest niedopuszczalna.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Roman Kuczyński (sprawozdawca), Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 1997 r. sprawy z wniosku Zespołu Opieki Zdrowotnej w S. i Ryszarda O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. o objęcie ubezpieczeniem społecznym, na skutek kasacji Zespołu Opieki Zdrowotnej w S. od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 1997 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 12 marca 1997 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił odwołanie Zespołu Opieki Zdrowotnej w S. (przy udziale zatrudnionego w tymże ZOZ Ryszarda O.) od decyzji Oddziału ZUS w B., którą ustalono, że dochodem tego pracownika w zakresie ubezpieczeń społecznych jest zarówno wynagrodzenie za pracę, jak i dochód z tytułu wykonywania na rzecz ZOZ zleceń.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 23 kwietnia 1997 r. oddalił apelację Zespołu Opieki Zdrowotnej uzasadniając, że niezależnie od okoliczności, iż Ryszard O. prowadzi zarejestrowaną działalność gospodarczą (z tytułu której nie podlega ubezpieczeniu społecznemu z uwagi na zatrudnienie), a także iż będąc podmiotem gospodarczym nie podlega ubezpieczeniu społecznemu osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia - dochód jego z tytułu umowy zlecenia, uzyskiwany w jednym zakładzie pracy, w którym pozostaje w stosunku pracy - jest traktowany na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r., Nr 65, poz. 333 ze zm.) - w zakresie ubezpieczeń społecznych, jak wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia.

Kasacja Zespołu Opieki Zdrowotnej w S. od powyższego wyroku zarzuca naruszenie prawa materialnego - art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1989 r. Nr 46, poz. 250 ze zm.) oraz art. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Przepis art. 393⁸ § 1 KPC nakłada na Sąd Najwyższy obowiązek kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej, niezależnie od kontroli przeprowadzanej przez Sąd II instancji, którego orzeczenia kasacja dotyczy (art. 393⁵ KPC). Zakres dopuszczalności kasacji określa przepis art. 393 KPC. W pkt 5 zdanie ostatnie stanowi on, że kasacja nie przysługuje w sprawach o określenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Wobec nie budzącego wątpliwości sformułowania przepisu art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. należy uznać, że statuuje on podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osoby wykonującej zlecenie na rzecz swojego pracodawcy: mianowicie podstawę tę stanowi nie tylko wynagrodzenie za pracę z tytułu zatrudnienia, gdyż za takie uważa się również dochód z tytułu zlecenia.

Tym samym Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż spór w przedmiotowej

sprawie nie dotyczy obowiązku ubezpieczenia (powołane ustawy regulujące ubezpieczenie osób prowadzących działalność gospodarczą i ubezpieczenie osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia, wyłączają z tego obowiązku pracowników), lecz podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne. Takie bowiem było ratio legis wprowadzenia powołanego przepisu ustępu 3 art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r., obowiązującego od nowelizacji tej ustawy z datą 22 lutego 1995 r., ponieważ poprzednie uregulowanie pozwalało na zatrudnienie pracownika z wynagrodzeniem ze stosunku pracy w kwocie minimalnej (i taką składką ubezpieczeniową), przy jednoczesnym powierzaniu mu przez pracodawcę zleceń za wysokim wynagrodzeniem (od którego nie odprowadzono składki ubezpieczeniowej).

Podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne Ryszarda O. stało się więc jego wynagrodzenie za pracę łącznie z dochodem uzyskanym ze zleceń, zaś kwestia zwolnienia go od obowiązku ubezpieczenia społecznego, jako podmiotu gospodarczego, pozostaje dla podstawy wymiaru składki bez znaczenia.

Ustalenie jednak, iż spór dotyczy wspomnianej wyżej kwestii powoduje, że w przedmiotowej sprawie kasacja, zgodnie z art. 393 pkt 5 KPC nie przysługuje. Podlegała ona zatem odrzuceniu już przez Sąd II instancji, jako niedopuszczalna, zaś skoro tego nie uczynił - Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁸ § 1 KPC orzekł jak w sentencji.

=====